

पंतप्रधान फायनल कॉल घेणार ?

नवी दिल्ली : पहलगाममधील हल्ल्यानंतर गेल्या काही दिवसांपासून दिल्लीत मोठ्या घडामोडी घडत आहेत. २२ एप्रिलनंतर दिल्लीमध्ये आतापर्यंत अनेक मोठ्या बैठका झाल्या आहेत. या बैठकात भारताने पाकिस्तानविरोधात अनेक मोठे निर्णय घेतले आहेत. दरम्यान, आता पुन्हा एकदा पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, तिन्ही दलाचे प्रमुख एकत्र आले असून महत्वाच्या मुद्द्यावर या बैठकीत चर्चा होत आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार सध्या दिल्लीमध्ये पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखील महत्वाची बैठक होत आहे. या बैठकीला भारताचे भूदल, नौदल आणि वायुदल अशा तिन्ही दलाचे प्रमुख अपस्थित आहेत. यासह या बैठकील संरक्षणमंत्री राजनाथ सिंह यांचीही उपस्थिती आहे. विशेष म्हणजे या बैठकीला केंद्रीय

सुरक्षा सल्लागार अजित डोवाल हेदेखील हजर आहेत. या प्रमुख व्यक्तींच्या उपस्थितीत पहलगाममधील हल्ला, भारतीय सेनेची तयारी आदी महत्वाच्या मुद्द्यांवर चर्चा होत आहे.

भारतीय सेनेकडून युद्धाभ्यास चालू यावेळी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे भारतीय सेनेच्या तयारीचाही आढावा घेत आहेत. याआधीच केंद्रीय संरक्षणमंत्री राजनाथ सिंह यांनी आमची सेना पाकिस्तानला उत्तर देण्यास सज्ज आहे, असे सांगितले आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून भारतीय सेनेकडून युद्धाभ्यास चालू आहे. त्यामुळे आता कोणत्याही क्षणी केंद्र सरकार मोठा निर्णय घेण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. त्यामुळेच मोदी आणि इतर महत्वाच्या व्यक्तींमध्ये होत असलेल्या या बैठकीला मोठे महत्त्व

आले आहे.

मोदी फायनल कॉल घेणार का ? भारताने हल्ला केल्यास आम्ही त्याला प्रत्युत्तर देऊ, असा पवित्रा पाकिस्तानने घेतलेला आहे. त्यामुळे दोन्ही देश युद्धासाठी सज्ज असल्याचे चित्र आहे. दुसरीकडे पाकिस्तानचे संरक्षणमंत्री ख्वाजा असिफ यांनीदेखील भारत-पाकिस्तान युद्धासंबंधी मोठे विधान केले आहे. आगामी चार दिवसांत युद्ध सुरु होण्याची शक्यता आहे, असा दावा त्यांनी केला आहे. त्यामुळे आगामी काळात दोन्ही देशांत युद्ध चालू होणार का ? असे विचारले जात आहे. नरेंद्र मोदी या बैठकीत याबाबतचा काही फायनल कॉल घेणार का ? असाही प्रश्न उपस्थित केला जातोय. त्यामुळे आगामी काळात नेमके काय होणार ? हे पाहणे महत्वाचे ठरणार आहे.

सुधारित पीक विमा योजना लागू करणार

मुंबई : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मंत्रिमंडळ बैठकीनंतर माध्यमांशी संवाद साधला. यावेळी मुख्यमंत्र्यांनी पहलगाम दहशतवादी हल्ल्यातील कुटुंबीयांना शासनाकडून ५० लाखांची मदत देण्याचा निर्णय घेण्यात आल्याची माहिती दिली.

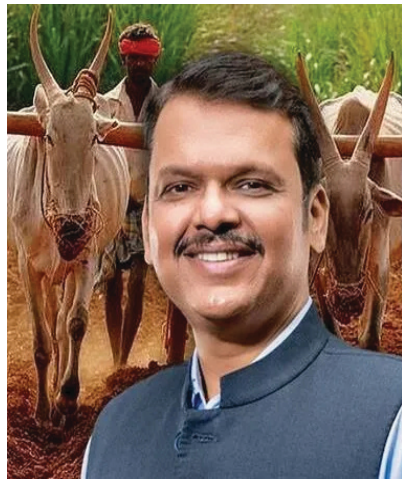
याशिवाय राज्यातील शेतक-यांसाठी महत्वाची असलेल्या एक रुपया पीक विमा योजनेबद्दल देखील त्यांनी भाष्य केले. सुधारित पीक विमा योजना लागू केली जाणार असल्याचे देखील त्यांनी सांगितले.

मागील काळात पीक विमा योजना चालवत होतो, त्यामध्ये अनेक घोटाळे पाहायला मिळाले. एक रुपयात पीक विमा योजना सुरु केल्यानंतर लाखो बोगस अर्ज या पाहायला मिळाले. हजारो कोटींचा अपचय्य होतोय, अशी षड्यंत्र लोकांनी केले. गरजू शेतकरी ते वंचित राहतील अशा प्रकारची अवस्था येऊ नये हा विचार करून सुधारित पद्धतीने योजना लागू करण्याचा निर्णय घेतला आहे. विमा कंपनीचा

लाभ होऊ नये तर शेतक-याचा लाभ झाला पाहिजे, अशा प्रकारे ही विमा योजना नव्याने तयार करण्यात आली आहे.

मोठ्या प्रमाणात शेतीच्या क्षेत्रात गुंतवणूक करणं, वेगवेगळ्या प्रकारे, ड्रीप, मल्टिचंग पेपर, बीबीएफ अशा वेगवेगळ्या गोष्टी आवश्यक आहेत, त्यात गुंतवणूक वाढवायची यासाठी स्वतंत्र योजना मंत्रिमंडळाने मान्य केली आहे, अशी माहिती देवेंद्र फडणवीस यांनी दिली.

नेमका निर्णय काय ? सर्वसमावेशक पीकविमा योजनेत बदल करून केंद्र सरकारच्या अनिवार्य जोखीम बाबींवर आधारित पीकविमा योजना राबवण्यात येईल. तसेच कृषि क्षेत्रातील भांडवली गुंतवणूक वाढवण्यासाठी कृषि पायाभूत सुविधा निर्मितीवर भर देणारी योजना राबवली जाणार आहे.

नाक दाबलं की तोंड उघडतं; पहलगाम हल्ल्यानंतर सरकारने घेतलेल्या 'त्या' निर्णयाचे अण्णा हजारेंकडून समर्थन

पहलगाम येथे २२ एप्रिल रोजी झालेल्या दहशतवादी हल्ल्यात २६ निष्पाप पर्यटकांचा मृत्यू झाला. मृतांमध्ये महाराष्ट्रातील ६ पर्यटकांचा समावेश आहे. दहशतवादी हल्ल्यानंतर आता भारताने पाकिस्तानच्या मुसक्या आवळल्या आहेत. सिंधू नदी पाणी वाटप कराराला स्थगिती देण्यात आली आहे. यावर ज्येष्ठ समाजसेवक अण्णा हजारें यांनी पहिल्यांदा भाष्य केले आहे.

अण्णा हजारें म्हणाले की, पर्यटक हे पर्यटक असतात, ते कोणत्या देशाचे किंवा धर्माचे नसतात. काही देशविरोधी शक्तींना भारतातील शांतता, एकोप्याचे वातावरण खपवत नाही, म्हणूनच ते अशा खोडसाळ आणि क्रूर कृत्यांना प्रवृत्त होतात. अशा घटना अत्यंत दुर्दैवी आहेत. मात्र, आपण घाबरून न जाता एकत्र येऊन अशा हल्ल्यांचा विरोध करायला हवा.

सिंधू नदीचं पाणी थांबण्याचा निर्णय योग्य पहलगाम हल्ल्यानंतर सरकारनं सिंधू नदीचं पाकिस्तानात जाणार पाणी थांबण्याचा

निर्णय घेतला, त्याचं हजारेंनी समर्थन केलं. 'नाक दाबलं की तोंड उघडतं, अशी एक जुनी म्हण आहे. त्यामुळे सिंधू नदीचं पाणी थांबवणं ही कृती योग्य आहे,' असे त्यांनी म्हटले आहे.

यावेळी अण्णा हजारें यांनी १९६५ साली

भारत-पाकिस्तान युद्धाच्या आठवणीही सांगितल्या आहेत. मी काश्मीरमध्ये होतो. आमच्या सैन्य तुकडीवर पाकिस्तानी

लढवय्या विमानांनी हल्ला केला होता. त्यात अनेक जवान शहीद झाले होते आणि माझ्याही डोक्याला गंभीर जखम झाली होती. आजही देशविरोधी शक्तींविरोधात लढणारे आपले सैनिक सज्ज आहेत आणि त्यांच्यावर संपूर्ण देशवासियांचा विश्वास आहे, असेही अण्णा हजारें यांनी सांगितले.

झरहरश्रसरा 'शंशी' -रिलझ -पपर करीश । दरम्यान, भारत आणि पाकिस्तानमधील तणाव खूप वाढला आहे, परंतु तरीही पाकिस्तान आपल्या कृतींपासून थांबत नाही. त्याने सलग पाचव्या दिवशी युद्धबंदीचे उल्लंघन केले. पाकिस्तानने बारामुल्लासह अनेक ठिकाणी गोळीबार केला. त्यांनी तुतमारी आणि रामपूर सेक्टरमधील भारतीय चौक्यांना लक्ष्य केले.

भारतीय सैन्यानेही पाकिस्तानला चोख प्रत्युत्तर दिले.

राज्याचे इलेक्ट्रिक वाहन धोरण जाहीर

मुंबई : प्रतिनिधी राज्य मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत आज 'महाराष्ट्र इलेक्ट्रीक वाहन धोरण २०२५' ला राज्य मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली. या धोरणात इलेक्ट्रिक वाहनांना प्रोत्साहन देण्यासाठी वेगवेगळ्या सवलती जाहीर करताना, टोलमध्येही मोठी सवलत देण्यात आली आहे. मुंबई-पुणे यशवंतराव चव्हाण द्रुतगती महामार्ग, अटलबिहारी वाजपेयी शिवडी-न्हावा शेवा अटल सेतू, हिंदू हृदय सम्राट बाळासाहेब ठाकरे महाराष्ट्र समृद्धी महामार्ग(समृद्धी महामार्ग) यावर प्रवास करणा-या सर्व चारचाकी प्रवासी इलेक्ट्रिक वाहनांना व बसेसना टोल पूर्णपणे माफ करण्यात येणार आहे. तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारीतील अन्य राज्य व राष्ट्रीय महामार्गांवर चारचाकी इलेक्ट्रिक वाहनांना टोलमध्ये पन्नास टक्के इतकी सवलत देण्यात येणार असल्याची माहिती मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिली.

पेट्रोलियम पदार्थांचे सतत वाढणारे दर, त्याच्या आयातीसाठी लागणारे परकीय चलन व प्रदूषण या सर्व बाबींना आळा घालण्यासाठी इलेक्ट्रिक वाहनांना प्रोत्साहन देण्यात धोरण केंद्र सरकारने स्वीकारले आहे. राज्यांनीही याबाबत काही निर्णय घ्यावेत असे केंद्राने सांगितले आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्य मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत आज इलेक्ट्रीक वाहन धोरणाला आज मान्यता देण्यात आली. २०३० पर्यंत हे धोरण लागू राहणार आहे. या धोरणाच्या अंमलबजावणीसाठी येत्या पाच वर्षांसाठी १ हजार ९९३ कोटी रुपयांच्या निधीच्या तरतुदीसही आज मान्यता देण्यात आली.

मोटर वाहन करात माफी या धोरणांतर्गत स्वच्छ गतिशिलता संक्रमण मॉडेल राबवले जाणार आहे. याअंतर्गत २०३० पर्यंत राज्यातील वाहतूक क्षेत्रातून होणारे कार्बन तसेच प्रदूषणकारी वायू तसेच हरित गृह वायू उत्सर्जन

रोखण्याचे उद्दिष्ट आहे. या धोरणांतर्गत राज्यात विक्री व नोंदणी झालेल्या सर्व इलेक्ट्रिक वाहनांना मोटार वाहन करातून तसेच नोंदणी प्रमाणपत्राच्या किंवा नुतनीकरण शुल्कातून माफी देण्यात आली आहे. राज्यात इलेक्ट्रिक वाहनांचा स्वीकार होण्यासाठी राज्यामध्ये चार्जिंग विषयक पायाभूत सुविधांचा भक्कम विकास करण्यात येणार आहे.

राज्य व राष्ट्रीय महामार्गांवर प्रत्येक २५ किमी अंतरावर इलेक्ट्रिक वाहनांसाठी चार्जिंग सुविधांची उभारली जाणार आहे. इलेक्ट्रिक वाहनांचा वापर मोठ्या प्रमाणावर वाढवा यासाठी वाहन खरेदीत २०३० पर्यंत सवलत दिली जाणार आहे. इलेक्ट्रिक दुचाकी, तीन चाकी, चारचाकी (परिवहनक्षेत्र), राज्य परिवहन उपक्रमाच्या बसेस तसेच खासगी, राज्य-शहरी परिवहन उपक्रमांतील बसेस यासाठी मूळ किंमतीच्या १० टक्के सवलत दिली जाणार आहे. तर इलेक्ट्रिक तीनचाकी मालवाहू वाहने, चारचाकी (परिवहन -रप १), चारचाकी हलके मालवाहू वाहन, चारचाकी मालवाहू वाहने (रप २, रप ३) तसेच शेतीसाठीचे इलेक्ट्रिक ट्रॅक्टर व एकत्रित कापणी यंत्र वाहनांसाठी मूळ किंमतीच्या १५ टक्के सवलत दिली जाणार आहे.

या धोरणामुळे इलेक्ट्रिक वाहनांचे उत्पादन व वापरास मोठ्या प्रमाणावर चालना मिळणार आहे. चार्जिंग विषयक पायाभूत सुविधांचा विस्तार करून आणि पर्यावरणीय शाश्वतता, आर्थिक वाढ व उर्जा सुरक्षिततेमध्ये योगदान देणा-या शाश्वत आणि नाविन्यपूर्ण परिवहन उपाययोजनांना प्रोत्साहन दिले जाणार आहे. यामुळे राज्यात इलेक्ट्रिक वाहनांचा वापर व विक्रीमध्ये मोठी वाढ अपेक्षित आहे.

मनपा शाळेत पटसंख्या वाढीसाठी महत्त्वपूर्ण नियोजन - उपायुक्त डॉ.पंजाबराव खानसोळे

लातूर शहर महानगरपालिका अंतर्गत शिक्षण विभाग मनपा शाळातील पटसंख्या वाढीसाठी मनपा प्रशासन प्रयत्न करीत असून त्यादृष्टीने मागील काही दिवसात झालेल्या कामाचा आढावा घेतला. यावेळी आगामी शैक्षणिक वर्षात शाळेत पटसंख्या वाढविण्यासाठी नियोजन करणे संदर्भात उपायुक्त डॉ. पंजाब खानसोळे यांनी सर्व मनपा शाळातील मुख्याध्यापकांची महत्त्वपूर्ण बैठक घेतली. या बैठकीत महत्वाचे निर्णय घेण्यात आले. मागील वर्षापासून मनपा शाळांचा गुणवत्ता आलेख वाढविण्याच्या दृष्टीने प्रशासनामार्फत शिक्षण विभागात अमुलाग्र सुधारणा करण्यात येत असून विविध शैक्षणिक साहित्य उपलब्ध करून देऊन गुणवत्तापूर्ण उपक्रम राबविण्यात येत आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून गत वर्षात सुरु केलेली दर महा गुणवत्ता चाचणी ही विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी महत्त्वपूर्ण ठरत असल्याची माहिती मुख्याध्यापकांनी बैठकीत

दिली. याबाबत निकोप स्पर्धात्मक गुणवत्ता वाढ होण्याच्या दृष्टीने सर्व शिक्षकांनी प्रयत्न करावेत असे निर्देश उपायुक्त खानसोळे यांनी यावेळी दिले. विविध उपक्रम राबविण्यात येत असल्याने पालकांचा मनपा शाळांकडे कल वाढला असून त्यादृष्टीने पटसंख्या वाढविण्यासाठी प्रयत्न सुरु आहेत.

नवीन शैक्षणिक वर्ष सुरुवात होण्याच्या पूर्वी मनपा शाळातील पटसंख्या वाढ होण्याच्या दृष्टीने नियोजन केले असून आजपर्यंत तब्बल २५० हून अधिक नोंदणी झाल्याचे यावेळी सांगण्यात आले. या बैठकीस शिक्षणधिकारी श्वेता नागणे यांच्यासह सर्व मुख्याध्यापक हजर होते.

न्यायमूर्ती भूषण गवई देशाचे ५२ वे सरन्यायाधीश; १४ मे रोजी स्वीकारणार पदभार

नवी दिल्ली: सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश भूषण रामकृष्ण गवई यांची भारताचे ५२ वे सरन्यायाधीश म्हणून नियुक्ती झाली आहे. केंद्रीय कायदा मंत्रालयाने मंगळवार, २९ एप्रिल २०२५ रोजी यासंदर्भातील अधिसूचना जारी केली. सध्याचे सरन्यायाधीश संजीव खन्ना १३ मे २०२५ रोजी निवृत्त होणार असून, त्यानंतर १४ मे रोजी गवई पदभार स्वीकारतील. सर्वोच्च न्यायालयातील वरिष्ठतेच्या निकषानुसार, खन्ना यांनी काही दिवसांपूर्वी गवई यांच्या नावाची शिफारस केंद्र सरकारकडे केली होती. न्यायमूर्ती गवई यांना सरन्यायाधीश म्हणून सुमारे सहा महिन्यांचा कार्यकाळ मिळेल. ते २४ नोव्हेंबर २०२५ रोजी वयाची ६५ वर्षे पूर्ण करून निवृत्त होतील. गवई यांच्या नियुक्तीमुळे देशाच्या न्यायव्यवस्थेत स्थिरता आणि सातत्य राखले जाईल. त्यांचा अनुभव आणि प्रामाणिकपणा न्यायदान प्रक्रियेला बळकटी देईल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे. गवई यांचा प्रवास- न्यायमूर्ती भूषण गवई यांचा जन्म २४ नोव्हेंबर १९६० रोजी अमरावती, महाराष्ट्र येथे झाला. त्यांनी १९८० मध्ये नागपूर विद्यापीठातून कायद्याची पदवी प्राप्त केली आणि १९८७ मध्ये वकिलीला सुरुवात केली. २००३ मध्ये ते मुंबई उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश बनले आणि २०१९ मध्ये सर्वोच्च न्यायालयात नियुक्त झाले. गवई यांनी सामाजिक न्याय, मानवी हक्क आणि घटनात्मक कायद्याच्या क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे.

संपादकीय

छत्रपती शिवराय आणि युरोपियन सत्ता

युरोपियन लोक सागरी सत्तेचा वापर स्वार्थ साधण्यासाठी करीत होते. स्वराज्याच्या निर्मिती आणि विकासात अडथळा आणू शकणार्या युरोपियन कंपन्यांपासून महाराज नेहमीच सावध होते. मात्र, त्यांच्यासोबत व्यापार करण्याचे फायदे त्यांना माहीत होते. युरोपियन कंपन्यांबरोबरचा व्यापार हा स्वराज्याची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी गरजेचा होता.

भारतात सागरी मार्गाने आलेल्या युरोपियन लोकांमध्ये सर्वात अगोदर पोर्तुगीज होते. दक्षिण भारतातील कालिकत बंदरात पोर्तुगीज दर्यावर्दी वास्को-द-गामा सन १४९८ मध्ये पोहोचला. त्यानंतर अल्थावधीतच १५१० मध्ये पोर्तुगीजांनी गोव्यावर नियंत्रण प्रस्थापित केले. पोर्तुगीज लोकांचा हिंदी महासागरात इतका दबदबा वाढला की, त्यांनी भारतीय जहाजांना ‘काटर्स’ नावाचे व्यापारी परवाने देण्यास सुरुवात केली. तथापि, हा प्रभाव फार काळ राहिला नाही. तो हळूहळू कमी होऊ लागला. त्याचे एक प्रमुख कारण म्हणजे, भारतीय महासागरात युरोपियन लोकांच्या व्यापारी कंपन्यांचे आगमन हे होय. नंतर आलेल्या कंपन्या जास्त आधुनिक होत्या. तसेच, जास्त आक्रमक व्यापारी धोरण राबवणार्या होत्या. पोर्तुगीजांनंतर इंग्रज आले. नंतर डच कंपनी आणि अगदी शेवटी फ्रेंच व्यापारी कंपनी आली. छत्रपती शिवाजी महाराजांना संपूर्ण कोकण किनारपट्टीवर ताबा मिळवायचा होता. जंजिर्याच्या सिद्दींना हरवायचे होते. हे करण्यासाठी एका कार्यक्षम आरमाराची निर्मिती करणे आवश्यक होते. राजकीय कारकिर्दीच्या सुरुवातीच्या काळात शिवाजी महाराजांनी कोकण किनारपट्टीवर विजय मिळवण्यासाठी आक्रमण केले. त्यावेळेस त्यांना पश्चिम किनार्यावर युरोपियन सागरी सत्तांचे व्यापारी, लष्करी आणि आरमारी तळ असल्याचे लक्षात आले. उच्च प्रतीची आधुनिक शस्त्रास्त्रे आणि जहाजांमुळे समुद्रकिनार्यावरील व्यापार युरोपियन सत्तांच्या अधिपत्याखाली होता. सर्व युरोपियन लोक आपल्या सागरी सत्तेचा वापर स्वतःचा स्वार्थ साधण्यासाठी करीत होते.

सागरी सत्तांचा प्रभाव आणि व्यापार याचा विचार करता तत्कालीन सत्तांशी याचा संबंध येणे नैसर्गिक होते. परिणामी, पश्चिम भारतात व्यापार आणि राजकीय कुरघोड्या करणार्या युरोपियन कंपन्यांचा संबंध शिवाजी महाराजांशी आला. शिवाजी महाराजांनी स्थापन केलेल्या स्वराज्यनिर्मितीमुळे युरोपियन कंपन्यांच्या राज्याभिलाषेला आळा बसला. शिवाजी महाराजांनी दख्खनमधील प्रदेश विजापूरच्या आदिलशाहीकडून जिंकला होता. त्यावर आपले सार्वभौमत्व प्रस्थापित केले होते. महाराज सतत स्वराज्याची पकड मजबूत करण्याच्या प्रयत्नात मग्न होते. असे असताना पोर्तुगीज, डच आणि इंग्रज आपला व्यापारी, तसेच राजकीय प्रभाव विस्तारण्याचा प्रयत्न करीत होते. शिवाजी महाराजांनी एक संघटित आणि स्वदेशाभिमानाने प्रेरित झालेले सैन्य निर्माण केले होते. ज्याचा वापर करून महाराज युरोपियन कंपन्यांच्या वसाहती किंवा वखरांीवर लष्करी दबाव निर्माण करू शकत होते. याचे एक उदाहरण म्हणजे, १६६४ मध्ये शिवाजी महाराजांनी सुरतेवर आक्रमण केले, तेव्हा ईस्ट इंडिया कंपनीची वखार हादरून गेली. १६५८ पर्यंत शिवाजी महाराजांनी स्वतःचे आरमार स्थापन केले होते. किनारपट्टी आणि समुद्रावरही आपली सार्वभौम सत्ता निर्माण करण्याचा त्यांचा निश्चय होता. त्यामुळे समुद्री सत्ता असलेल्या युरोपियन कंपन्यांसोबत संघर्ष आणि सहकार्य हे दोन्ही करावे लागणार याची महाराजांना जाणीव होती.

शिवाजी महाराजांची युरोपियन लोकांबद्दल सावधगिरीची भूमिका असली, तरी त्यांच्यासोबत व्यापार करण्याचे फायदे त्यांना माहीत होते. युरोपियन कंपन्यांसोबतचा व्यापार हा स्वराज्याची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी गरजेचा होता. शिवाजी महाराजांचा उल्लेख असणारे गोवा पुराभिलेखामागीतील सर्वात जुने पत्र २८ नोव्हेंबर १६१७ रोजीचे आहे. त्यामध्ये असे म्हटले आहे की, शहाजीराजेचे पुत्र शिवाजीराजे यांनी चौल बंदराचा ताबा घेतला आहे. शिवाजी महाराजांनी स्थापन केलेल्या मराठा आरमाराचा उल्लेख १६५९ सालच्या एका पोर्तुगीज अधिकार्याच्या पत्रामध्ये आढळतो. अधिकारी लिहितो की, चौल आणि वसई परिसरावर आदिलशाही दरबारातील बंडखोर सरदार शहाजीराजे यांच्या पुत्राने विजय मिळवला आहे. तो अतिशय बलवान झाला आहे. त्याने वसई तालुख्यातील भिवंडी, कल्याण आणि पनवेल बंदरांमध्ये काही युद्धनौका तयार केल्या आहेत. आता आम्हाला सावध राहणे सक्तीचे झाले आहे. युद्धनौकांचा वापर रोखण्यासाठी आम्ही पोर्तुगीज कॅप्टनला त्यांना बंदरातून बाहेर येऊ देण्यास मनाई केली आहे. पत्राच्या मजकुरावरून हे स्पष्ट होते की, शिवाजी महाराजांनी आरमार निर्माण केल्यामुळे पोर्तुगीज जागे झाले होते.

शिवाजी महाराजांचा आणि इंग्रजांचा पहिला राजकीय संबंध अफजलखानाच्या प्रकरणानंतर आला. इंग्रजांनी १६५८ मध्ये राजापूर येथे वखार स्थापन केली होती. १० नोव्हेंबर, १६५९ रोजी महाराजांनी अफजलखानाला ठार केले. या घटनेनंतर महिन्यातच राजापूर वखारीचे अधिकारी हेन्री रॅह्लिंटन व रॅडॅल्फ टायलर या दोन व्यापार्यांनी शिवाजी महाराजांचे सैन्य आणि इंग्रजांमध्ये झालेल्या चकमकीचे वर्णन आपल्या पत्रात केले आहे. या प्रकरणात शिवाजी महाराजांनी इंग्रजांना नमवले. मार्च १६६१ मध्ये मराठ्यांनी इंग्रजांच्या राजापूर वखारीवर हल्ला केला. ईस्ट इंडिया कंपनीने पन्हाळगडच्या वेढ्यामध्ये विजापूरच्या आदिलशहाची बाजू घेतली होती. इंग्रज सैनिकांच्या एका छोट्या पलटणीने इंग्लंडचा झेंडा लावून या युद्धात सक्रिय सहभाग घेतला होता. शिवाजी महाराजांनी या विद्रोही कृत्याचे प्रतिउत्तर म्हणून कंथनीच्या अधिकार्यांना कैदी बनवले. डोईजड खंडणी दिल्यावरच त्यांना मुक्त केले गेले. परिणामतः, राजापूर वखार बंद पडली. १६६४ साली महाराजांच्या सुरत आक्रमणाच्या वेळीही इंग्रजांचे नुकसान झाले. पोर्तुगीज किंवा इंग्रजांच्या तुलनेत डच लोकांचा शिवाजी महाराजांसोबत आलेला संबंध काहीसा वेगळ्या स्वरूपाचा होता. १६३७ मध्ये डचांनी कोकण किनार्यावर वेंगुर्ला येथे वखार स्थापन केली होती. शिवाजी महाराजांचा पहिला उल्लेख ५ मे, १६६० रोजी वेंगुर्ल्यातील डच अधिकार्याने त्यांच्या मुख्यालयाला पाठवलेल्या पत्रामध्ये येतो. हे पत्र अफजलखान शिवाजी महाराजांना फसवून ठार मारण्याच्या हेतूने आला होता, याचा स्पष्ट उल्लेख करते.

भारतात खोल समुद्र असणारे किनारे खूपच कमी असल्याने आतापर्यंत जगभरातून येणार्या मालवाहू मोठ्या जहाजांना कोलंबो, सिंगापूर, क्लाग या भारताजवळच्या विदेशी बंदरांमध्ये मुक्काम करावा लागत आहे. या बंदरांमध्ये ८५ टक्क्यांहून अधिक भारतीय माल येतो आणि तिथून लहान जहाजांमधून तो भारतात आणला जातो. त्यासाठी मोठा खर्च होतो. मात्र, आता तामिळनाडूच्या सीमेवर खोल समुद्रातील विझिजम बंदराची उभारणी पूर्ण झाली असून, त्याचे २ मे रोजी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते उद्घाटन होत आहे.

भारताला ७ हजार ५१६ कि.मी. लांबीचा समुद्रकिनारा लाभला असून, त्यावर १२ मोठी बंदरे व २१७ लहान बंदरे आहेत. यापैकी केवळ ६८ बंदरांवर मालवाहतूक केली जाते; तर इतरांचा वापर मासेमारी जहाजे आणि फेरीद्वारे केला जातो. ज्या ठिकाणी पाण्याची खोली १८ ते २० मीटर आहे अशी बंदरे उपलब्ध नाहीत. त्यामुळे मंदरशिप म्हणजे प्रचंड मोठी जहाजे भारतीय बंदरावर डॉक करू शकत नाहीत. त्यासाठी मोठ्या जहाजातून येणार्या किंवा जाणार्या मालाची हाताळणी दुसऱ्या देशाच्या ट्रान्सशिपमेंट बंदरावर करावी लागते. शिपिंग लाईन्समध्ये अशा सेवा आहेत, ज्या कनेक्टिंग पोर्टस्द्वारे जगातील जवळजवळ सर्व बंदरे कव्हर करतात. पोर्ट ऑफ कोलंबो, सिंगापूर, क्लाग ही बंदरे ८५ टक्क्यांपेक्षा जास्त भारतीय मालाची हाताळणी करतात. ही बंदरे ट्रान्सशिपमेंट हब म्हणून ओळखली जातात. ट्रान्सशिपमेंट हब पोर्टवर, लहान फीडर जहाजे मोठ्या मंदर व्हेसल्समधून माल आणतात किंवा नेतात. ज्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर अर्थव्यवस्था निर्माण होते आणि मालवाहतुकीचा खर्च कमी होतो. आता भारतातही ट्रान्सशिपमेंट (वस्तू एका जहाजावरून दुसऱ्या जहाजावर चढविणे) बंदरे विकसित करण्याची कामे सुरू आहेत.

भारतातील केरळच्या दक्षिणेकडे जवळपास तामिळनाडू

राज्याच्या सीमेवर विझिजम बंदर स्थापन होत आहे. विझिजम बंदर ट्रान्सशिपमेंट बंदर म्हणून ओळखले जाईल. तेथे पाण्याची नैसर्गिक खोली १८ मीटर असून, ती २० मीटरपर्यंत वाढवता येईल. त्यामुळे तेथे मंदरशिप म्हणजे सर्वात मोठी जहाजे डॉक करू शकतील. अशा जहाजाची लांबी सुमारे दोन फुटबॉलच्या मैदानाएवढी मोठी असते. या बंदराचे आणखी एक वैशिष्ट्य

म्हणजे ते सुवेझ पूर्व व्यापार मार्गापासून केवळ १० नॉटिकल मैल दूर आहे. या मार्गातून जगभरातील सुमारे ३० टक्के सागरी वाहतूक होते. म्हणजेच या बंदराचे भौगोलिक स्थान महत्त्वपूर्ण आहे. या बंदराची एकूण नियोजित क्षमता ७.२ दशलक्ष टीईयू

नृत्य ; एक अभिजात कला

नोव्हेर यांनी केले.

लंडनमधील ड्री लेन थिएटरचे व्यवस्थापक आणि प्रसिद्ध नट डेव्हिड गॅरिक (१७१७-१७७९) यांनी नोव्हेर यांना लंडनमध्ये त्यांच्या बॅलेचा प्रयोग करण्यासाठी आमंत्रित केले. दुर्दैवाने तेव्हा लंडनमध्ये फ्रेंच विरोधी दंगली उसळल्यामुळे हे प्रयोग थांबविण्यात आले. तरीही लंडन येथे व्यतीत केलेला हा काळ त्यांच्या आयुष्याला व नृत्यक्षेत्रालाही नवी दिशा देणारा ठरला. डेव्हिड गॅरिक हे त्यांच्या वास्तववादी व नैसर्गिक अभिनयासाठी ओळखले जात. त्यांनी नाट्यक्षेत्रात अनेक सुधारणा घडवून आणल्या. नोव्हेर यांना नाट्यक्षेत्रातील अनेक नवीन संकल्पना त्यांच्याकडून शिकायला

२९ एप्रिल हा जीन जॉर्जॅस नोव्हेर यांचा जन्मदिवस. हा दिवस दरवर्षी ‘जागतिक नृत्य दिन’ म्हणून साजरा केला जातो. नृत्य दिनानिमित्त नोव्हेर यांच्या कार्याचा थोडक्यात परिचय. ‘जे शब्दांतून मांडता येत नाही, ते नृत्यातील स्थिती-गतींतून, हावभावांतून व दृष्टिक्षेपांतून सहजपणे अभिव्यक्त होते. शब्दांच्या मर्यादा ओलांडून जाणारी ही नृत्याची भाषा, म्हणूनच एक वैश्विक भाषा असते.’ हे उद्गार आहेत १८ व्या शतकातील प्रसिद्ध बॅले नर्तक व संरचनाकार जीन जॉर्जॅस नोव्हेर यांचे. अठराव्या शतकाचा काळ युरोपमध्ये बौद्धिक चळवळीचा, प्रबोधनाचा काळ होता.

नृत्याच्या क्षेत्रातही ‘बॅले’ या नृत्य-प्रकारात बदलांचे वारे वाहू लागले. राजदरबारातील विलासी करमणुकीचे साधन बनलेल्या नृत्यापासून एक अभिजात शास्त्रीय नृत्य म्हणून विकसित होण्यापर्यंतच्या बॅलेच्या प्रवासातील एक महत्त्वाचा दुवा असणारा असा हा कालखंड. फ्रान्समध्ये अठराव्या शतकाच्या सुरुवातीला बॅले दरबारातून बाहेर पडला व रंगमंचावरील नृत्याविष्कारांना सुरुवात झाली.

त्यामुळे बॅलेचे तंत्र, संरचना, वेशभूषा, रंगभूषा यांमध्ये तद्रूपांगिक बदल होऊ लागले. या काळात बॅलेचे स्वतंत्र प्रयोग होत नसत. तो ‘ऑपेरा’ (गीतिनाट्य) चा एक भाग म्हणून सादर होत असे. त्यातही ऑपेराच्या मुख्य विषयाशी किंवा कथेशी नृत्याचा काही संबंध नसे. नृत्य करताना मुखवटे (मास्क) घालण्याची रीत होती. परिणामी नृत्यातील अभिनय विकसित झाला नव्हता. नृत्याला एका कथासूत्रात बांधून त्याचे अर्थपूर्ण व स्वतंत्र प्रयोग करण्याचे प्रयत्न या काळात सुरू झालेले दिसतात.

सर्वप्रथम लंडनमध्ये ‘ड्री लेन थिएटर’ येथे असा प्रयोग करण्यात आला. जॉन वीव्हर या ब्रिटिश नर्तकाने (१७१७) या बॅलेमध्ये ‘पॅटोमिमे’ (मूकनाट्य) व नृत्य यांची गुंफण घालून कथा मांडण्याचा प्रयत्न केला. यातून प्रेरणा घेऊन पुढील काळात फ्रान्समध्येही असे प्रयोग होऊ लागले. मेरी सॅली (१७०७-१७५६) या फ्रेंच नर्तिकेने बॅलेमध्ये मूकनाट्याचा वापर करण्यास सुरुवात केली. त्यांनी वेशभूषेतही अनेक बदल केले जे त्या काळात धाडसी ठरले.

या पार्श्वभूमीवर जीन जॉर्जॅस नोव्हेर यांचा जन्म २९ एप्रिल १७२७ रोजी पॅरिस येथे झाला. त्यांनी लहानपणीच मार्सेल नावाच्या शिक्षकांकडे नृत्याचे धडे गिरविण्यास सुरुवात केली. त्यानंतर तेव्हाचे प्रसिद्ध बॅले नर्तक लुई डुरे (१६९७-१७७४) यांचे मार्गदर्शन त्यांना लाभले. सुरुवातीची काही वर्षे व्यावसायिक नर्तक म्हणून काम केल्यावर त्यांनी शिक्षक व संरचनाकार म्हणून काम करण्यास सुरुवात केली. इ.स. १७५४ मध्ये ऑपेरा कामिक येथे ‘डॅशी षर्शींशी लहळेपेळीशी’ या त्यांच्या पहिल्या बॅलेचा प्रयोग झाला.

हा प्रयोग खूप यशस्वी ठरला. इ.स १७५० ते इ.स. १७५५ या वर्षांमध्ये नोव्हेर यांनी केलेल्या कामावर ‘रोकोको’ या लोकप्रिय शैलीचा प्रभाव पडलेला दिसतो. स्थापत्यकला, चित्रकला, शिल्पकला या क्षेत्रांत ही शैली प्रचलित होती. सोन्याचा मुलामा चढवलेली, वळणदार व नाजूक नक्षीकाम केलेली मोहक सजावट हे या शैलीचे वैशिष्ट्ये. या प्रभावामुळे कुठलेही ठोस कथानक नसणारे पण भव्यदिव्य, नयनरम्य व लोकांना आकर्षित करतील असे बॅले

मिळाल्या.

तसेच, येथे त्यांना समकालीन फ्रेंच साहित्य व मूकनाट्यावरील ग्रंथांचा अभ्यास करण्याची संधी मिळाली. आपल्या नवीन पुस्तकाचे संशोधन नोव्हेर यांनी येथेच सुरू केले. बॅलेमध्ये नाट्यमयता निर्माण करून तो अधिक अर्थपूर्ण कसा बनवता येईल याचे विवेचन या पुस्तकात त्यांनी केले. बॅलेच्या या नवीन शैलीला त्यांनी ‘लरश्रश्रशी व’ रलीळेप’ असे नाव दिले. या पुस्तकाचे प्रकाशन इ.स. १७६० मध्ये फ्रान्समधील लियोॅ येथे झाले. या पुस्तकात त्यांच्या सर्व नृत्यविषयक विचारांचे सार आहे.

लंडनमध्ये मिळालेल्या अनुभवांमुळे त्यांची सर्जनशीलता हळूहळू बहरू लागली. इ.स. १७५७ ते इ.स. १७६० या काळात त्यांनी बॅलेच्या कथासूत्रात नवीन प्रयोग करून अधिक आह्वानात्मक रचना करण्यास सुरुवात केली. तसेच मुखवट्यांचा वापर न करता मुखज अभिनयाला प्राधान्य दिले. नृत्याच्या हालचालींमध्ये सुलभता येण्यासाठी बॅलेच्या पारंपरिक वेशभूषेतही बदल केले. इ.स १७५९ मध्ये केलेला ‘डॅश क्षरश्रीं िरपी र्ळीरश्र’ हा एक महत्त्वाचा बॅले. व्हॉल्टेअर, डिडेरॉंत, मोर्लियर, क्रेबिलॉन, रेसिन या त्या काळातील प्रतिभावान लेखकांच्या कामावर आधारित असणारा हा बॅले होता. इ.स. १७६१ ते इ.स. १७६७ मध्ये वुटेर्बर्ग, जर्मनी येथील दरबारात त्यांि इ.स. १७६८ ते इ.स. १७७४ मध्ये व्हिएना येथील दरबारात आणी नृत्यशिक्षक व संरचनाकार म्हणून काम केले. हा त्यांच्या कारकिर्दीतील सर्वात सर्जनशील कालखंड होता. ग्रीक शोकात्मिका व फ्रेंच नाट्यकृतींमधील काही घटना त्यांनी

आहे. शिपिंग उद्योगात २० फूट लांबीचा एक कंटेनर म्हणजे एक टीईयू. या बंदारावर १८,०००+ टीईयू क्षमतेपर्यंतचे कार्गो जहाज येऊ शकतील. या प्रकल्पाच्या पहिल्या टप्प्याची अंदाजपत्रकीय किंमत ८,४९३ कोटी असून, उर्वरित टप्प्याचा अंदाजपत्रकीय खर्च २०,००० कोटी आहे.

हे बंदर अदानी समूहाला ४० वर्षांच्या मुदतीने बांधा, वापरा आणि हस्तांतरण करा या पद्धतीने चालवण्यास दिले आहे. विझिजम बंदर पूर्णतः केरळ सरकारच्या मालकीचे आहे. आता या बंदराचे व्यावसायिक ऑपरेशन सुरू झाले असले, तरी गेटवे कंटेनर ऑपरेशन सुरू करण्यासाठी आवश्यक ती तयारी सुरू आहे. मत्स्य व्यवसायातील महिलांना प्रशिक्षण दिल्यानंतर त्या महिला आता बंदरावरील मोठ्या स्वयंचलित क्रेन चालवतात ही खूप कौतुकास्पद बाब आहे. विझिजम ट्रान्सशिप बंदराच्या उत्तरेला केरळमधील कोचीन येथे दुसरे कंटेनर ट्रान्सशिपमेंट बंदर आहे, जे दुबई पोर्टस् वर्डस्द्वारा चालविले जाते. या ठिकाणी

पाण्याची खोली १४.५ मीटर आहे. त्यामुळे साधारणपणे १०,००० टीईयूपर्यंतची जहाजे या ठिकाणी येऊ शकतात. म्हणून विझिजम व कोचीन पोर्ट एकमेकांना पूरक होऊ शकतात.

बॅलेमधून मांडल्या. यासाठी क्रिस्तोफ विलिबाल्ड ग्लुक (१७१४-१७८७) आणि जीन जोसेफ रोडॉल्फ (१७३०-१८१२) या नावाजलेल्या संगीतकारांबरोबर त्यांनी काम केले. ज्या संधीची नोव्हेर अनेक वर्षांपासून वाट बघत होते ती इ.स. १७७६ मध्ये चालून आली.

राणी मेरी अँटोनेट यांच्या सत्ताकाळात पॅरिस ऑपेरा येथे इ.स. १७७६ पासून इ.स. १७८१ पर्यंत त्यांनी काम केले. या काळात नोव्हेर यांनी बॅलेमध्ये पौराणिक विषयांपासून फारकत घेऊन रोजच्या आयुष्यात आजूबाजूला घडणार्या घटना; तसेच ग्रामीण जीवनातील विषय मांडण्याचा प्रयत्न केला. इ.स. १७७८ मधील

या बॅलेसाठी वुल्फगॅंग अमॅड्युस मोझार्ट (१७५६-१७९१) या संगीतकाराबरोबर त्यांनी काम केले.

इ.स. १७८१ ते इ.स. १७८९ मध्ये त्यांनी काही वर्षे लंडन व काही वर्षे फ्रान्समधील लियोॅ येथे त्यांच्या पूर्वीच्या बॅलेंचे पुनर्प्रदर्शन केले. इ.स १७८९ साली फ्रेंच राज्यक्रांती झाली व नोव्हेर यांना राजाश्रय मिळेनासा झाल्यामुळे त्यांनी पुन्हा काही काळ लंडनमध्ये घालवला. इ.स. १७९५ मध्ये परिस्थिती थोडी निवळल्यावर ते पुन्हा फ्रान्सला परतले.

त्यांची आर्थिक परिस्थिती खालावली होती. त्यांनी तरुण नर्तकांना मार्गदर्शन करण्यास सुरुवात केली. तसेच, त्यांच्या पुस्तकाचे पुनर्प्रकाशनही केले. १९ ऑक्टोबर १८१० रोजी त्यांचे निधन झाले. त्यांच्या विचारांचा धागा घेऊन पुढे जाणारे त्यांचे नावाजलेले शिष्य म्हणजे जीन डॉबर्व्हल, चार्ल्स डीडलो, चार्ल्स ला पिका इत्यादी. नोव्हेर यांनी बॅलेचा आशय व अभिव्यक्ती दोन्हींमध्ये काळानुरूप केलेले बदल नृत्यक्षेत्राला समृद्ध व सशक्त करणारे ठरले. तसेच त्यांच्या लेखनातून त्यांनी ‘बॅले’ला एक वैचारिक बैठक मिळवून दिली. त्यांचे विचार व लेखन आजही नृत्यक्षेत्राला मार्गदर्शक ठरतील असे आहेत. त्यांनी बॅलेच्या पारंपरिक रचनातंत्राला धक्का देत अनेक नवीन प्रयोग केले. कारण त्यांच्याच म्हणण्यानुसार, प्रतिभावंत कलाकार मळलेल्या वाटेने प्रवास न करता नवीन वाटा निर्माण करतो व याच वाटा त्याच्या कलेला परिपूर्णतेच्या दिशेने घेऊन जातात.

जर तुम्हालाही ‘या’ सवयी असतील, तर ३६ व्या वर्षीपासून शरीर देऊ लागेल त्रास ; काय टाळावं, काय करावं? वाचा सविस्तर

मुलांना वाईट सवयी लागू नयेत म्हणून पालक नेहमी सजग असतात ; पण मुलं मोठी होतात तशा त्यांच्या सवयीखील बदलतात. कधी कधी मुलं अशा काही वाईट आणि घागेरड्या गोष्टी शिकतात, ज्यामुळे पालकांनाही लाजिरवाणे वाटू लागते. या वाईट सवयींमध्ये मद्यपान, धूम्रपान अशा वाईट सवयींचा समावेश आहे. या वाईट सवयींमुळे केवळ तुमच्या सामाजिक जीवनावरच नाही, तर आरोग्यावरही गंभीर परिणाम होत असतो.

एका अभ्यासातून अशी माहिती समोर आली की, तरुण वयात करत असलेल्या वाईट सवयींचे दुष्परिणाम तुम्हाला वयाच्या ३६ व्या वर्षात दिसून येतात. या वाईट सवयींमध्ये धूम्रपान, मद्यपान आणि शारीरिक निष्क्रियता अशा गोष्टींचा समावेश आहे.

ज्यवास्किला विद्यापीठातील संशोधकांनी फिनिश शहरातील सुमारे ३७ रहिवाशांचे ३० वर्षांहून अधिक काळ आरोग्य आणि शारीरिक बदलांचे निरीक्षण केले. या काळात २७, ३६, ४२, ५० व ६१ वयोगटातील सर्वेक्षण आणि वैद्यकीय चाचण्यांद्वारे डेटा गोळा करण्यात आला.

ॲनल्स ऑफ मेडिसिन जर्नलमध्ये प्रकाशित झालेल्या निष्कर्षात असे नमूद करण्यात आले की, तरुण वयातील तीन वाईट सवयी– धूम्रपान, जास्त मद्यपान व व्यायामाचा अभाव यांमुळे वयाच्या ३६ वर्षी आरोग्यावर गंभीर परिणाम होताना दिसून येत आहेत.

यावेळी संशोधकांनी म्हटले की, वयाच्या ४० ते ५० वर्षातही याच वाईट सवयी सुरू असतील, तर त्यामुळे वृद्धापकाळात विविध प्रकारचे आजार बळावण्याची शक्यता वाढते. यावेळी विश्लेषणातून असे दिसून आले की, वाईट सवयींचे शरीरावर होणारे वाईट परिणाम ३६ ते ६१ वयातही सारखेच राहिले, यातून असे सूचित होते की, तरुण वयातील वाईट सवयींचे परिणाम वयाच्या ३६ व्या वर्षातच दिसून येत नाही, तर

त्यानंतरही ते दिसून येत असतात.

संशोधकांनी सांगितले की, वाईट सवयी फॉलो करणाऱ्या सहभागी लोकांमध्ये वयाच्या ३० व्या वर्षापर्यंत त्याचे स्पष्ट दुष्परिणाम दिसून येत होते. संशोधनातील निष्कर्षांवरून असे दिसून येते, धूम्रपान, जास्त मद्यपान व शारीरिक निष्क्रियता यांसारख्या धोकादायक सवयी लवकरात लवकर

बंद करणे आवश्यक आहे. तसे केले, तर भविष्यातील आरोग्यासंबंधित धोके टाळता येतील. कारण– या सवयींमुळे मानसिक आणि शारीरिक आरोग्य बिघडते, ज्यवास्किला विद्यापीठाच्या जेरोंटोलॉजी रिसर्च सेंटरमधील आरोग्य शास्त्रज्ञ व संशोधनाच्या प्रमुख लेखिका तिया केकलायनेन म्हणाल्या.

वाईट सवयी बंद करून निरोगी जीवनशैलीचे पालन केल्यास हृदयरोग आणि कर्करोग यांसारख्या धोकादायक आजारांचा धोका कमी होतो आणि अकाली मृत्यूची शक्यताही कमी होते, असे केकलायनेन म्हणाल्या. व्यायामाच्या अभावामुळे शारीरिक आरोग्य बिघडते आणि धूम्रपानामुळे मानसिक आरोग्यावरही परिणाम होईल. तसेच, जास्त प्रमाणात मद्यपान केल्याने मानसिक आणि शारीरिक आरोग्यावरही गंभीर परिणाम होत आहे. या तीन वाईट सवयींमुळे दीर्घकाळ नैराश्याची लक्षणे आणि चयापचय जोखीम वाढत असल्याने त्याचे दुष्परिणाम अधिक दिसून

आले. सध्याच्या अभ्यासाचे निष्कर्ष असे सूचित करतात की, या सवयींचे वाईट परिणाम ३६ ते ६१ वयोगटातही समान होते. त्यामुळे वयाच्या ३६ व्या वर्षातच नाही तर त्यानंतरच्या काळातही या सवयींचे विपरीत परिणाम शरीरावर दिसून येतात.

केस गळून टक्कल पडण्याची भीती वाटते? केसांच्या वाढीसाठी जास्वंदीच्या फुलांचा ‘या’ पद्धतीने करा वापर, केस होतील लांबलचक

वातावरणातील बदल, आहारात सतत होणारे बदल, पोषणाचा अभाव इत्यादी अनेक गोष्टींचा परिणाम आरोग्यासह केसांवरसुद्धा लगेच दिसून येतो. केसांच्या वाढीसाठी महिला सतत काहीना काही करत असतात. समळ्यांचं लांबलचक सुंदर केस हवे असतात. मात्र पोषक तत्वांचा अभाव निर्माण झाल्यानंतर केस गळण्यास सुरुवात होते. बऱ्याचदा एवढे केस गळू लागतात की केसांमध्ये टक्कल पडेल की काय अशी भीती मनात निर्माण होते. सतत केस गळल्यामुळे केसांच्या वाढीवर गंभीर परिणाम होण्याची शक्यता असते. केसांच्या निरोगी आणि लांबलचक वाढीसाठी महिला बाजारात उपलब्ध असलेल्या केमिकल युक्त शॅम्पू किंवा कंडिशनरचा वापर करतात. मात्र हे केमिकल प्रॉडक्ट केसांच्या मुळांवर गंभीर परिणाम करतात, ज्यामुळे केस गळणे, केसांची वाढ थांबणे, केसांमध्ये कोंडा होणे इत्यादी अनेक समस्यांचा सामना करावा लागतो. म्हणूनच आज आम्ही तुम्हाला केसांच्या लांबलचक वाढीसाठी जास्वंदीचा कशा प्रकारे वापर करावा, याबद्दल सविस्तर माहिती सांगणार आहोत. जास्वंदीच्या केसांच्या वाढीसाठी अतिशय प्रभावी आहे.

‘या’ पद्धतीने करा जास्वंदीच्या फुलांचा वापर: जास्वंदीच्या फुलांचा वापर केसांसाठी केल्यास केसांची वाढ झपाट्याने होते. याशिवाय केस गळतीच्या समस्यांपासून आराम मिळतो. यासाठी ५ ते ६ जास्वंदीची फुले घेऊन

स्वच्छ धुवून घ्या. त्यानंतर टोपात थोडस पाणी घेऊन त्यात फुले टाकून हातानी व्यवस्थित कुसकरून घ्या. त्यानंतर फुलांमधून चिकट पदार्थ जमा होण्यास सुरुवात होईल. जेल सारखा तयार झालेला पदार्थ गाळणीच्या सहाय्याने गाळून घ्या आणि त्यात लोव्हेरा जेल आणि थोडं तेल घेऊन मिक्स करा आणि स्प्रे बॉटलमध्ये भरून ठेवा.

केसांच्या वाढीसाठी तयार करून घेतलेला जास्वंदीचा स्प्रे आठवड्यातून एकदा किंवा दोनदा केसांच्या मुळांवर मारून काहीवेळा तसाच ठेवून घ्या. त्यानंतर पाण्याने केस स्वच्छ धुवा. हा उपाय महिनाभर नियमित केल्यास केसांची वाढ होऊन केस सुंदर आणि चमकदार दिसू लागतील. जास्वंदी केसांच्या वाढीसाठी अतिशय प्रभावी आहे. हे जेल केस मऊ आणि मुलायम करण्यासाठी मदत करतो. जास्वंदीच्या फुलांमध्ये ॲंटीऑक्सिडंट्स केस मजबूत आणि मुलायम करण्यासाठी मदत करतात. जास्वंदीच्या फुलांमध्ये असलेले ऍमिनो ॲसिड आणि फ्लेव्होनॉइड्स केसांची गुणवत्ता सुधारतात. या फुलांचा वापर केसांसाठी केल्यामुळे केसांमधील कोंडा कमी होईल.

लिव्हरच्या कोपऱ्यातही चिकटचे चरबी, हातावर दिसतील ‘भशी’ लक्षणे; व्हा सावध!

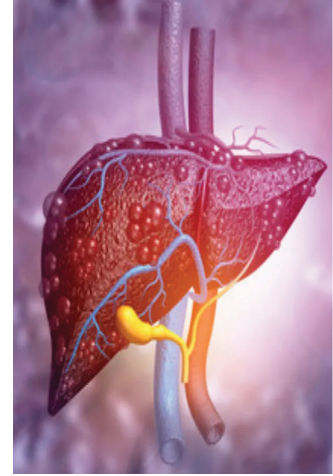
लिव्हरमध्ये जास्त चरबी जमा होणे, ज्याला वैद्यकीय भाषेत फॅटी लिव्हर असेही म्हणतात, हा आजार दीर्घकाळ दुर्लक्षित केल्यास घातक ठरू शकतो. तथापि, पहिल्या टप्प्यात किरकोळ काळजी घेतल्यास ते पूर्णपणे बरे होऊ शकते. पण कोणत्याही लॅंबमध्ये जाऊन आपण चावणी करून फॅटी लिव्हरची तपासणी करून घेतो. त्याऐवजी तुम्हाला घरच्या घरीही याची ओळख करून घेता येऊ शकते. तुम्हाला फॅटी लिव्हरचा त्रास आहे की नाही हे कसे ओळखायचे हे आपण या लेखातून जाणून घेऊया.

यासाठी त्याची लक्षणे वेळीच ओळखणे महत्त्वाचे आहे. या लेखात, आम्ही तुम्हाला फॅटी लिव्हरच्या अशा काही सुरुवातीच्या लक्षणांबद्दल सांगत आहोत, ज्या लोक सहसा डोळ्यांसमोर असूनही दुर्लक्ष करतात आणि जेव्हा लिव्हर कुजण्याच्या मार्गांवर असते तेव्हाच डॉक्टरकडे जातात आणि तोपर्यंत उशीर झालेला असतो. छ्छक नै दिलेल्या अहवालानुसार आपण याबाबत अधिक माहिती घेऊया.

हात लाल दिसणे पाल्मर एरिथेमा म्हणूनही ओळखले जाणारे, हे फॅटी लिव्हर रोगाच्या सुरुवातीच्या लक्षणांपैकी एक आहे. यामध्ये हाताचे तळवे असामान्यपणे लाल दिसतात. विशेषतः अंगठ्याच्या तळाभोवती आणि करंगळीभोवती हा लालपणा स्पष्टपणे दिसून येतो. फॅटी लिव्हर असेल तर आपल्या तळहातावरील हे भाग लाल असतील तर तुम्ही वेळीच सावध होण्याची गरज आहे, तसंच त्वरीत आपल्या डॉक्टरांना जाऊन भेटा आणि पुढील उपाय सुरू करा

त्वचेला सतत खाज येणे जेव्हा लिव्हरमध्ये चरबी जमा होते तेव्हा हातांसह शरीराच्या अनेक भागांमध्ये खाज सुटू लागते. पोषक तत्वे आणि चरबी पचन आणि शोषणासाठी जबाबदार असलेले पित्त कमी राहणे रक्तप्रवाहात जमा होऊ लागतात. यामुळे त्वचेवर जळजळ आणि खाज सुटते. विशेषतः तुमच्या प्रायव्हेट भागाजवळील भाग काळा पडतो आणि अधिक खाज यायला लागते. असे होत असेल तर तुम्हाला फॅटी लिव्हरचा त्रास आहे हे समजून जा.

हात कोरडे पडणे

यकृतातील बिघाडामुळे पोषक तत्वे योग्यरित्या शोषली जात नाहीत. अशा परिस्थितीत, त्याच्या कमतरतेमुळे, हातांची त्वचा पातळ आणि अधिक नाजूक होते. यामुळे त्वचेला दुखापत, भेगा पडणे आणि कोरडेपणा येण्याचा धोका वाढतो. हात सतत कोरडे होत असतील आणि हाताची सालं निघत असतील तर तुम्ही वेळीच तपासणी करून घ्यावी, कारण यामुळे तुम्हाला फॅटी लिव्हरचा त्रास होतोय की नाही हे कळू शकते.

बोटं गोलाकार होणे फॅटी लिव्हरच्या काही प्रकरणांमध्ये बोटांचे डोके कंदयुक्त आणि गोलाकार होऊ शकतात, ज्याला बलबिंग म्हणतात. हे लक्षण रक्तातील ऑक्सिजनच्या पातळीत घट होण्याशी संबंधित आहे आणि सिरॉसिस किंवा यकृत फायब्रोसिस सारख्या गंभीर समस्या दर्शवते. आपली बोटं ही निमुळती असतात. पण त्यात गोलाकार असा बदल होत असेल तर हे नक्कीच सामान्य लक्षण नाही. फॅटी लिव्हरच्या त्रासामुळे हे घडू शकते.

लहान मुलांसह मोठ्यांना आंबटगोड चिंच खायला खूप आवडतात. चिंचेचे नाव ऐकल्यानंतर अनेकांच्या तोंडाला पाणी सुटते. लहानपणी शाळेच्या बाहेर किंवा छोट्या मोठ्या दुकानांमध्ये चिंच किंवा चिंचेचे गोळ्या विकत मिळायच्या. या गोळ्या चवीला अतिशय सुंदर आणि आंबटगोड होत्या. मात्र हल्ली बदलेल्या जीवनशैलीमुळे आणि आहारातील पद्धतींमुळे अनेक गोष्टींबद्दल झाले आहेत. पूर्वीच्या कोणत्याही वस्तू दुकानांमध्ये पाहायला मिळत नाही. म्हणूनच आज आम्ही तुम्हाला लहान मुलांसाठी आंबटगोड चिंचेच्या गोळ्या कशा बनवाय्या याची सोपी रेसिपी सांगणार आहोत. या गोळ्या लहान मुलं आवडीने खातील. चिंच थेट खाल्यास घसा किंवा आरोग्यासंबंधित समस्या उद्भवण्याची शक्यता असते. त्यामुळे कोणत्याही वेळी चिंच खाण्याची इच्छा

झाल्यास तुम्ही या पद्धतीमध्ये आंबटगोड चिंच गोळ्या बनवू शकता. चला तर जाणून घेऊया चिंच गोळ्या बनवण्याची सोपी रेसिपी.

साहित्य: चिंच जिन्याची पावडर मीठ पिठीसाखर तूप लाल तिखट पाणी

१० मिनिटांमध्ये सकाळच्या नाश्यासाठी बनवा हेल्दी टेस्टी मिक्स भाज्यांचा चिला, संपूर्ण दिवस जाईल फ्रेश

१० मिनिटांमध्ये सकाळच्या नाशत्यासाठी बनवा हेल्दी टेस्टी मिक्स भाज्यांचा चिला, संपूर्ण दिवस जाईल फ्रेश

सकाळच्या नाश्यात नेहमी नेहमी काय बनवून खावं? हा प्रश्न समळ्यांचं पडतो. नाश्यात कांदापोहे, उपमा, शिरा किंवा इडली डोसा खाऊन कंटाळा आल्यानंतर काहीना काही नवीन पदार्थ खाण्याची इच्छा समळ्यांचं होते. अशावेळी तुम्ही सोप्या पद्धतीमध्ये भाज्यांचा चिला बनवू शकता. लहान मुलांपासून अगदी मोठ्यांपर्यंत अनेकांना भाज्यांना खायला आवडत नाहीत. त्यामुळे तुम्ही भाज्यांपासून वेगवेगळे पदार्थ बनवून मुलांना खाण्यास देऊ शकता. भाज्या खाणे आरोग्यासाठी अतिशय पौष्टिक आणि गुणकारी आहे. यामुळे शरीराला कॅल्शियम, विटामिन, खनिजे, प्रोटीन इत्यादी आवश्यक घटक मिळतात. त्यामुळे रोजच्या आहारात किंवा सकाळच्या नाश्यात भाज्यांचे सेवन करावे. चला तर जाणून घेऊया मिश्र भाज्यांचा चिला बनवण्याची सोपी रेसिपी.

साहित्य: बेसन मीठ गव्हाचे पीठ गाजर बीट शिमला मिरची कांदा टोमॅटो हिरवी मिरची तेल चिली फ्लेक्स

कृती: मिक्स भाज्यांचा चिला बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, सर्व भाज्या व्यवस्थित पाण्याने स्वच्छ करून नंतर बारीक चिरून घ्या. मोठ्या वाटीमध्ये बेसन आणि गव्हाचे पीठ घेऊन त्यात चवीनुसार मीठ टाकून मिक्स करा. नंतर पिठामध्ये बारीक चिरून घेतलेला कांदा, टोमॅटो, शिमला मिरची, बीट आणि किसून घेतलेला गाजर टाकून व्यवस्थित मिक्स करा. मिक्स करून झाल्यानंतर त्यात चिली फ्लेक्स आणि बारीक चिरून घेतलेल्या हिरव्या मिरच्या टाकून मिक्स करा.

तयार केलेल्या मिश्रणात आवश्यकतेनुसार पाणी घालून घट्टसर मिश्रण तयार करा. जास्त पाणी घालू नये. तयार तेल टाकून व्यवस्थित गरम करा. त्यानंतर तयार केलेले मिश्रण टाकून गोलाकार पसरवा. दोन्ही बाजूने व्यवस्थित भाजून झाल्यानंतर खाण्यासाठी सर्व्द करा. तयार आहे सोप्या पद्धतीमध्ये बनवलेला मिक्स भाज्यांचा चिला. हा चिला तुम्ही सॉस सोबत खाऊ शकता.

पश्चिम भारतामध्ये ८७ टक्के कुटुंबाचे आरोग्य डासांमुळे धोक्यात! सर्वेक्षणातून चिंताजनक माहिती

क्रोपेमधील अडथळे, विशेषतः मुलांना झोपेत येणारा व्यत्यय त्यांच्या कुटुंबाच्या आरोग्यावर आणि स्वास्थ्यावर थेट परिणाम करत आहे अशी पश्चिम भारतातील ८७% लोकांची खात्री आहे. जागतिक मलेरिया दिनाच्या पार्श्वभूमीवर, गोदरेज कंझुमर प्रॉडक्ट्स लिमिटेडच्या गुडनाईट या भारतातील आघाडीच्या घरगुती कीटकनाशक ब्रँडने सादर केलेल्या सर्वेक्षण अहवालातून हा महत्त्वाचा निष्कर्ष समोर आला आहे. गुडनाईटने ‘वन मॉसक्युटो, काऊंटलेस थ्रेट्स’ या नावाने सादर केलेले हे अखिल भारतीय सर्वेक्षण या मार्केट रिसर्च फर्मकडून राबविण्यात आले. यात जनतेची मतं आणि डासांमुळे होणाऱ्या रोगांचा धोका याचे मूल्यमापन केले गेले. सर्वच भागांमध्ये ही चिंता व्यक्त करण्यात आली. उत्तर, पूर्व भारतात ८७% आणि दक्षिणेत ८६% प्रतिसादकर्ते याच मताशी सहमत आहेत.

या अभ्यासानुसार, झोपेची कमतरता हा भारतीय घरांमध्ये चिंतेचा विषय निर्माण झाला आहे. रोज रात्री प्रौढ लोक सुमारे २ तास झोप गमावतात, तर मुलांची झोप त्यांना गरजेच्या असलेल्या वेळेपेक्षा जवळपास ४ तास कमी होते. ही सततची झोपेची कमतरता रोगप्रतिकारक शक्ती कमजोर करते, तणावाची पातळी वाढवते आणि विशेषतः मलेरिया व डेंग्यूसारख्या डासांमुळे पसरणाऱ्या रोगांप्रती संवेदनशीलता वाढवते.

पश्चिम भारतातील प्रौढांमध्ये डास हे झोपेच्या व्यत्ययाचे एक प्रमुख कारण ठरले आहेत. विविध वयोगटांमध्ये सुमारे ६१% लोकांनी डासांच्या प्रादुर्भावाला अस्वस्थ झोपेसाठी जबाबदार धरले आहे. मुलांमध्ये याचा परिणाम अधिक तीव्र असून, पालक सांगतात की डास चावणे व सतत त्यांची कानाशी होणारी भूणभूण हे झोपेमधील अडथळ्याचे प्रमुख कारण बनले आहे. हे आजार किंवा अभ्यासाच्या तणावापेक्षाही अधिक ठरते.

गोदरेज कंझुमर प्रॉडक्ट्स लिमिटेड इंडियाचे चीफ मार्केटिंग ऑफिसर अश्विन मूर्ती म्हणाले, गुडनाईटचा ‘वन मॉसक्युटो, काऊंटलेस थ्रेट्स’ हा एक राष्ट्रव्यापी सर्वेक्षण अहवाल असून तो जनतेच्या दृष्टिकोनाचा अभ्यास करतो आणि डासांमुळे पसरणाऱ्या रोगांच्या धोक्याचे मूल्यमापन

करतो. अशा उपक्रमांद्वारे आमचे उद्दिष्ट म्हणजे भारतात डासांच्या समस्यांबाबत जनजागृती वाढवणे, कुटुंबांना डासांचा अटकाव करण्यासाठी कृती करण्याकरता सक्षम बनवणे आणि देशासाठी परवडणाऱ्या पण नाविन्यपूर्ण उपाययोजना सादर करणे हे आहे. भारतात दरवर्षी ४० दशलक्षाहून अधिक नागरिक मलेरिया, डेंग्यूसारख्या डासांमुळे होणाऱ्या रोगांनी ग्रासतात. आजारामुळे काम,

शाळा, सामाजिक आणि व्यावसायिक जबाबदाऱ्यांपासून लांब राहावे लागते, सक्तीची रजा घ्यावी लागते. आरोग्यसेवेसाठी खर्च करावा लागतो आणि उत्पादकतेत घट होते. हे सर्व आर्थिक नुकसानीचे कारण ठरतात. भारतीय अर्थव्यवस्थेची उत्पादकता टिकवून ठेवण्यासाठी आणि जीडीपी टिकवण्यासाठी एक सक्षम आणि निरोगी कामकाज करणारा वर्ग आवश्यक असतो. डासांमुळे पसरणाऱ्या रोगांच्या वाढत्या प्रमाणावर मात करण्याचा एक व्यावहारिक मार्ग म्हणजे हे प्रश्न वेळेवर सोडवणे.

फक्त थकवा नाही, तर झोपेच्या अभावाचे परिणाम दूरगामी असतात. वैद्यकीय तज्ज्ञ चेतावणी देतात की झोपेची कमतरता रोगप्रतिकारक शक्ती कमजोर करू शकते. त्यामुळे डासांमुळे होणाऱ्या आजारांसह अनेक संसर्जन्य रोग होण्याचा धोका वाढतो. याचा भावनिक

आरोग्यावरही परिणाम होतो. तणाव वाढतो, चिडचिड वाढते आणि दिवसभर एकाग्रता कमी होते.

गुडनाईटच्या अहवालावर भाष्य करताना मुंबईतील मुलुंड येथील फोर्टिस हॉस्पिटलमधील संसर्जन्य रोग तज्ज्ञ डॉ. कीर्ती सबनीस म्हणाल्या, एक डास देखील प्राणघातक रोग पसरवण्याची क्षमता ठेवतो हे समजणे अत्यावश्यक आहे. हे लहानसे कानाशी भूणभूण करणारे कीटक डेंग्यू, मलेरिया व इतर अनेक रोगांच्या फैलावामागे धोकादायक कारण आहेत. ते रोगप्रतिकारक शक्ती दुर्बल करतात. त्यामुळे इतर रोग होण्याची शक्यता वाढते. ही सततची भीती आपल्या आरोग्याला धोका पोहोचवते आणि निरोगी व उत्पादक जीवन जगण्याची क्षमता बाधित करते. डासांमुळे होणाऱ्या रोगांपासून संरक्षण करणे ही केवळ वैयक्तिक जबाबदारी नसून, ती आपली आणि आपल्या समाजाची सामूहिक जबाबदारी आहे.

गुडनाईटने फ्लॅश वेपोरायझर, अगरबत्त्या आणि ॲडव्हान्स फास्ट कार्ड यांसारख्या नावित्यपूर्ण डास प्रतिबंधक उपाययोजना सादर करत एक दीर्घकालीन परंपरा जपली आहे. अलीकडच्या काळात बेकायदेशीर, अनियमित व चीनी घटक असलेल्या कीटकनाशकांमुळे निर्माण झालेल्या

आरोग्यविषयक धोक्यांच्या पार्श्वभूमीवर, गोदरेज कंझुमर प्रॉडक्ट्स लिमिटेड (ऋजझड) मधील शास्त्रज्ञांनी त्यांच्या भागीदारांसोबत मिळून ‘ऋषपेक्षिणीहीळप’ हे भारतातील पहिले देशी बनावटीचे व पेटंट केलेले मॉलिक्यूल विकसित केले आहे. डास नियंत्रणासाठी हे सर्वात प्रभावी लिक्विड वेॅपोरायझर फॉर्म्युलेशन तयार करते. ऋजझड हे घरगुती कीटकनाशक क्षेत्रात आघाडीवर असून त्यांनी हे ऋषपेक्षिणीहीळप फॉर्म्युलेशन त्यांच्या नवीन गुडनाईट फ्लॅश लिक्विड वेपोरायझरमध्ये सादर केले आहे. हे भारतातील सर्वात प्रभावी लिक्विड वेपोरायझर आहे. ऋषपेक्षिणीहीळप वापरून तयार केलेले हे नवीन गुडनाईट फ्लॅश लिक्विड वेपोरायझर भारतात सध्या उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही नोंदणीकृत लिक्विड वेपोरायझर फॉर्म्युलेशनच्या तुलनेत २ पट अधिक प्रभावी आहे.

लहान मुलांसाठी सोप्या पद्धतीमध्ये बनवा आंबटगोड चिंचेच्या गोळ्या, पदार्थ पाहून लहान मुलं होतील खुश

लहान मुलांसह मोठ्यांना आंबटगोड चिंच खायला खूप आवडतात. चिंचेचे नाव ऐकल्यानंतर अनेकांच्या तोंडाला पाणी सुटते. लहानपणी शाळेच्या बाहेर किंवा छोट्या मोठ्या दुकानांमध्ये चिंच किंवा चिंचेचे गोळ्या विकत मिळायच्या. या गोळ्या चवीला अतिशय सुंदर आणि आंबटगोड होत्या. मात्र हल्ली बदलेल्या जीवनशैलीमुळे आणि आहारातील पद्धतींमुळे अनेक गोष्टींबद्दल झाले आहेत. पूर्वीच्या कोणत्याही वस्तू दुकानांमध्ये पाहायला मिळत नाही. म्हणूनच आज आम्ही तुम्हाला लहान मुलांसाठी आंबटगोड चिंचेच्या गोळ्या कशा बनवाय्या याची सोपी रेसिपी सांगणार आहोत. या गोळ्या लहान मुलं आवडीने खातील. चिंच थेट खाल्यास घसा किंवा आरोग्यासंबंधित समस्या उद्भवण्याची शक्यता असते. त्यामुळे कोणत्याही वेळी चिंच खाण्याची इच्छा

कृती: चिंच गोळ्याबनवण्यासाठी सर्वप्रथम, चिंचेमधील बिया काढून घ्या. त्यानंतर मोठ्या वाटीमध्ये चिंच घेऊन त्यात गरम पाणी घालून भिजत ठेवा.

त्यानंतर मिक्सरच्या भांड्यात भिजवलेली चिंच टाकून बारीक पेस्ट तयार करा. तयार केलेली पेस्ट गाळून घ्या. मोठ्या पॅनमध्ये तूप गरम करून त्यात किसून घेतलेला गूळ टाकून पूर्णपणे वितळवून घ्या.

गूळ व्यवस्थित शिजल्यानंतर त्यात चिंच पेस्ट टाकून मिक्स करा. चिंच घट्टसर झाल्यानंतर त्यात जिन्याची पावडर, लाल तिखट आणि चवीनुसार मीठ टाकून मिक्स करा.

चिंचेचे मिश्रण थंड झाल्यानंतर हाताला तूप लावून छोट्या छोट्या गोळ्या बनवा आणि पिठीसाखरमध्ये टाकून घोळवून घ्या.

तयार आहेत सोप्या पद्धतीमध्ये बनवलेल्या चिंच गोळ्या.

आदर्श ग्रामपंचायत अधिकारी पुरस्काराने गणेश इरमले सन्मानित.

धारूर/प्रतिनिधी राष्ट्रीय पंचायत राज दिन व संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियान सोहळा नुकताच बीड येथे जिल्हा परिषद सभागृह येथे संपन्न झाला. यावेळी गणेश इरमले , ग्रामपंचायत अधिकारी मोरवड, तालुका वडवणी जिल्हा बीड . येथे ग्रामपंचायत अधिकारी पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

हा पुरस्कार त्यांना मुख्य कार्यकारी अधिकारी वासुदेव सालुंखे, जिल्हा ग्राम विकास यंत्रणा प्रकल्प संचालक, संगीता देवी पाटील, उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी , प्रदीप काकडे , मुख्य लेखा अधिकारी केंद्रे ,

पाणी व स्वच्छता विभागाचे , उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी राजेंद्र मोराळे , कार्यकारी अभियंता मुकुंद आंधळे , जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉक्टर गंडाळ , गटविकास अधिकारी विठ्ठल नागरागे , संजय केंद्रे, समृद्धी दिवाने , यांच्या प्रमुख उपस्थितीमध्ये गणेश इरमले यांना पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. गणेश इरमले यांना पुरस्कार मिळाल्याबद्दल , ग्राम विकास विस्तार अधिकारी , मोरवड येथील सरपंच, उपसरपंच, ग्रामपंचायत सदस्य, आणि ग्रामस्थ , यांनी सत्कार करून त्यांच्या भावी जीवनास शुभेच्छा दिल्या.

सौर ऊर्जा प्रकल्पामुळे स्थानिक शेतकऱ्यांना आधार मिळाला- खा. रजनीताई पाटील

केज/प्रतिनिधी सौर ऊर्जा प्रकल्पामुळे स्थानिक शेतकऱ्यांना आधार मिळाला आहे. सौर ऊर्जा ही काळाची गरज आहे. शाश्वत विकासासाठी असे प्रकल्प उभारले पाहिजेत असे मत खा.रजनीताई पाटील यांनी केले त्या उमरी शिवारातील गंगा माऊली शुगर अँड अलईमेंट अंतर्गत चा ३ मॅगावॅट सौर ऊर्जा प्रकल्पाचा शुभारंभ मंगळवार रोजी झाला. यावेळी त्या प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून बोलत होत्या. गंगा माऊली शुगरचे चेअरमन लक्ष्मणराव मोरे,माजी नगराध्यक्ष आदित्य पाटील, काँग्रेसचे बीड जिल्हाध्यक्ष राहुल सोनवणे, हनुमंत मोरे,बाबाराजे देशमुख,उमरीचे सरपंच अमोल मुळे,उप कार्यकारी अभियंता श्री सय्यद,महेश अंडील, आदित्य ग्रीन एनर्जीचे जयेश बजाज, स्टेट बँक ऑफ इंडिया चे मनदीप वर्मा, गंगा माऊली उद्योग समूहाचे प्रवीण मोरे,अविनाश मोरे, तेजस्विनी पाटील,देविका पाटील,रेवती सोनवणे, आदींची उपस्थिती होती उमरी गावकऱ्यांच्या वतीने शिवरात प्रकल्प उभा केल्यामुळे खा.रजनीताई पाटील, लक्ष्मणराव मोरे यांचा सत्कार करण्यात आला. यावेळी बोलताना राहुल सोनवणे म्हणाले खा रजनीताई पाटील,लक्ष्मणराव मोरे यांनी या भागाचे नंदनवन केले. गंगा माऊली साखर कारखान्याच्या माध्यमातून शेतकऱ्यांना ऊसाला चांगला भाव

मिळत आहे .उमरी भागातील शेतकऱ्यांना सौर ऊर्जा प्रकल्पामुळे दिवसभर विद्युत पुरवठा होणार असल्याने त्यांच्या जीवनात समृद्धी येईल असे मत व्यक्त केले. कार्यक्रमास परिसरातून शेतकरी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रम यशस्वीतेसाठी गंगा माऊली शुगर इंडस्ट्रीज कर्मचारी यांनी परिश्रम घेतले.

हार्षवर्धन सिरसट यांनी एमबीबीएस डॉक्टर पदवी प्राप्त केल्या बद्दल ग्रामपंचायत कार्यालय जहागीर मोहा येथे नागरी सत्कार संपन्न .

धारूर/प्रतिनिधी धारूर तालुक्यातील जाहागीर मोहा येथील हर्षवर्धन रणजीत सिरसट यांचे एमबीबीएस डॉक्टर पदवी प्राप्त केल्याबद्दल त्यांचा नागरी सत्कार करण्यात आला. हर्षवर्धन सिरसट यांचे वडील नारायण रणजीत सिरसट हे नवोदय विद्यालयाचे विद्यार्थी होते .परंतु त्यांची परिस्थिती हलाखीची व नाजुक असल्यामुळे ते त्यांचे स्वप्न पूर्ण करू शकले नव्हते म्हणून त्यांनी आपल्या गरीब परिस्थितीतून शिकवून आपले स्वप्न दोन्ही मुलांमध्ये पाहण्याचे ठरवले .एक मुलाने इंजीनियरिंग केली असून तो एका मोठ्या कंपनीमध्ये मोठ्या पदावर कार्यरत आहे तर दुसरा मुलगा एमबीबीएस पदवी घेऊन उत्तीर्ण झालेला आहे. रणजीत नारायण सिरसट यांनी आपल्या पात्याला शिकवण्यासाठी दहा ते पंधरा वर्षे ऊस तोडी मजुरी केली आणि आपल्या दोन्ही मुलांना चांगल्या प्रकारचे शिक्षण देऊन त्यांना त्यांच्या जीवनात यशस्वी होण्यासाठी गाईडलाईन केले.

हर्षवर्धन रणजीत सिरसट जेव्हा एमबीबीस डिग्री घेऊन गावी परतल्यावर जहागीर मोहा ग्रामपंचायत कार्यालयांच्या वतीने त्याचा सत्कार मोठ्या थाटामाटात केला. हर्षवर्धन रणजीत सिरसट यांचा सत्कार करत असताना गावचे सरपंच अविनाश कांदे , उपसरपंच विजय सिरसट, तसेच ग्रामपंचायत सदस्य , ग्रामपंचायत अधिकारी

गणेश इरमले रशीद शेख , जाकीर शेख , परमेश्वर सिरसट, रोजगार सेवक गुंडू कोंबडे , धनराज कांदे, मुस्लिम बांधव तसेच सर्व समाजाचे प्रतिनिधी व गावकरी मोठ्या प्रमाणात उपस्थित होते. हर्षवर्धन रणजीत सिरसट यांच्या भावी जीवनात शुभेच्छा देऊन सर्व ग्रामस्थांनी त्याचे कौतुक केले. व पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

खासगी शाळांच्या बेलगाम फीवाढीविरोधात ऐतिहासिक पाऊल; मुख्यमंत्र्यांच्या नेतृत्वात 'फीस कायद्या'ला मंजुरी

नवी दिल्ली: दिल्ली सरकारने खासगी शाळांच्या बेलगाम फीवाढीविरोधात ऐतिहासिक पाऊल उचलले आहे. मुख्यमंत्री रेखा गुप्ता यांच्या नेतृत्वाखालील दिल्ली मंत्रिमंडळाने 'दिल्ली फीस अॅक्ट'ला मंजुरी दिली आहे. हा कायदा खासगी शाळांच्या मनमानी फीवाढीला आळा घालेल आणि शालेय फी निश्चित करण्यासाठी स्पष्ट मार्गदर्शक तत्वे व प्रक्रिया ठरवेल. आता हा विधेयक दिल्ली विधानसभेत सादर होईल आणि मंजूर झाल्यास कायदा बनेल.

ऐतिहासिक निर्णय सौएम रेखा गुप्ता म्हणाल्या, दिल्ली सरकारने ऐतिहासिक आणि धाडसी निर्णय घेतला आहे. दिल्लीतील १,६७७ शाळा, मग त्या अनुदानित असोत, गैर-अनुदानित असोत वा खासगी, सर्वांसाठी फी संदर्भात पूर्णपणे पारदर्शी मार्गदर्शक तत्वे निश्चित केली जातील. हा कायदा पूर्णपणे अभेद्य आहे. यापूर्वी या

महिऱ्यात, फीवाढीच्या तक्रारींवरून अनेक शाळांना नोटिसा बजावण्यात आल्या होत्या. गुप्ता यांनी शिक्षणाच्या हक्काचे रक्षण आणि पारदर्शकता यासाठी सरकार कठिबद्ध असल्याचे स्पष्ट केले.

पालकांना दिलासा राष्ट्रीय राजधानीत आतापर्यंत खासगी शाळांच्या फी निश्चितीचे

कोणतेही नियम नव्हते, तसेच फी वाढीवर अंकुश ठेवणारा कायदा नव्हता. गेल्या काही काळात फीवाढीमुळे पालक त्रस्त झाले होते. मीडियाच्या अहवालानुसार, गेल्या तीन वर्षांत ४२% पालकांनी शाळांच्या फीमध्ये ५० ते ८०% वाढ झाल्याचे नमूद केले आहे. पालकांनी याविरोधात निदर्शनेही केली होती. हा कायदा लागू झाल्यास पालकांना मोठा दिलासा मिळेल आणि

खासगी शाळांच्या मनमानीला चाप बसेल. दिल्ली सरकारचा हा निर्णय पालकांसाठी आशादायी ठरला असून, शिक्षण क्षेत्रात पारदर्शकता आणि जबाबदारी आणण्याच्या दिशेने महत्त्वाचे पाऊल आहे. असाच कायदा इतर राज्यांतही होण्याची अपेक्षा आहे.

मांजरा विकास प्रतिष्ठानचा गौरव सन्मान सोहळा उत्साहात संपन्न

केज/प्रतिनिधी केज तालुक्यातील नायगाव येथील मांजरा विकास सामाजिक प्रतिष्ठानच्या वतीने सामाजिक,शैक्षणिक,आरोग्य विधी,कृषी,उद्योग अशा विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी केलेल्या मान्यवरांचा गौरव सन्मान पुरस्कार २०२५ देऊन सन्मानित करण्यात आले. कार्यक्रमासाठी अध्यक्ष म्हणून जेष्ठ नेते दिलीप भिसे तर प्रमुख उपस्थिती म्हणून पृथ्वीराज साठे मा.आ.केज विधानसभा, बीड जिल्हा परिषदेचे माजी सदस्य सुरेश तात्या पाटील, शेतकरी नेते भाई मोहन गुंड छावा मराठा संघटनेचे जिल्हाप्रमुख शिवाजी ठोंबरे,सरपंच विवेक खोडसे,चेअरमन रामकिसन खोडसे उपस्थित होते.

मांजरा विकास सामाजिक प्रतिष्ठानच्या वतीने सामाजिक,आरोग्य क्षेत्रातील डॉ.नरेंद्र काळे विधी,शैक्षणिक,सामाजिक क्षेत्रातील कार्याबद्दल ड.माधव आप्पा जाधव, कृषी क्षेत्रातील रवींद्र देवरवाडे सुहास पंखे तसेच शैक्षणिक क्षेत्रातील आदर्श शिक्षिका म्हणून सौ रंजना जाधव मॅडम, सामाजिक क्षेत्रातील कार्याबद्दल जनविकास सामाजिक संस्थेचे रमेश भिसे, उद्योग क्षेत्रातील गणेश शिर्के यांना गौरव पुरस्कार २०२५ देऊन सन्मानित करण्यात आले

यावेळी संस्थेचे अध्यक्ष प्रवीण खोडसे,गोविंद शिनगारे,अमोल गोरे, बप्पा गोरे, भगवंत मोरे, व सर्व संचालक मंडळ मांजरा विकास प्रतिष्ठान नायगाव आणि नायगाव व पंचकोशीतील ग्रामस्थ उपस्थित होते.

दोन्ही बाजूने समान ओठ असेल तरच नात्याची गाठ घट्ट बसते- समाजभूषण उत्तमराव तरकसे

मुंबई चेंबूर: - मुंबई चेंबूर येथील मॅक्स महाराष्ट्र मीडियाच्या छायाचित्रण ग्राहात मैत्री संस्था, सामाजिक कार्यकर्ता समन्वय समिती, माणुसकी फाउंडेशन व मॅक्स महाराष्ट्र मीडियाच्या वतीने मुंबई चेंबूर येथील मॅक्स महाराष्ट्र यांचे छायाचित्रण ग्रहामध्ये डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर यांची १३४ वी जयंती साजरी करण्यात आली त्यानिमित्ताने सदर कार्यक्रमास निमंत्रित प्रमुख अतिथी म्हणून समाजभूषण मा श्री उत्तमराव दासू तरकसे आसारढोकर (महाराष्ट्र शासनाचा समाजभूषण पुरस्कार ने सन्मानित ज्येष्ठ साहित्यिक विचारवंत हे उपस्थित होते तरकसेना सदर कार्यक्रमात मैत्री ,माणुसकी फाउंडेशन व मॅक्स

महाराष्ट्र मीडिया या संस्थेच्या वतीने डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर राष्ट्रप्रेरणा पुरस्कार २०२५ चा पुरस्कार प्रदान करून गौरवण्यात आले असता कर्तव्यगतात म्हणून मा श्री उत्तमराव तरकसेनी सदर सर्व संस्थेच्या पदाधिकाऱ्यांचे आभार मानत सध्याच्या कौटुंबिक कलहाची मोठी समस्या समाजापुढे उभी असल्याने त्यावर विचार मांडत कुठलीही गाठ बांधताना धाग्याची अथवा दोरीची टोके समान ओठावी लागते तेव्हाच. गाठ घट्ट बसते असेच नात्याचे आहे दोन्ही बाजूने समान ओठ असेल तरच नात्याची गाठ घट्ट बसते

असे समाज प्रबोधनात्मक विचार मांडले सदर कार्यक्रमाच्या विचार मंचावर श्री आनंद गायकवाड (मॅक्स महाराष्ट्रा उपसंपादक) सुरज भोईर (सामाजिक कार्यकर्ते) सौ राहाराव ईदू (आदर्श शिक्षिका) मोहन जाधव (साहित्यिक) संतोष आंबेकर (राजकीय विश्लेषक) राजेश जाधव (मुक्त पत्रकार) सौ मनीषा मांडरे (सामाजिक कार्यकर्ते) संतोष खरडमोल (कवी) यदि मान्यवर उपस्थित होते सदर कार्यक्रमाची सांगता श्री राजेश जाधव यांनी सर्व उपस्थितांचे आभार मानत करण्यात आली

शिंदेंच्या आणखी एका योजनेला ब्रेक !

फडणवीस सरकारकडून 'ती' योजना रद्द

मुंबई : उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या मुख्यमंत्रीपदाच्या कार्यकाळातील काही निर्णयांना फडणवीस सरकारकडून ब्रेक लावला जात आहे. आता फडणवीस सरकारने उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या आणखी एका योजनेला ब्रेक लावला आहे. राज्यातील शेतकऱ्यांसाठी एकनाथ शिंदे सरकारच्या काळात मंजूर झालेली 'शेतकरी भवन' योजना उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वाखालील सरकारने रद्द केली आहे.

काय आहे 'शेतकरी भवन' योजना ? गडचिरोली, बीड, जालना, कोल्हापूर, नांदेड आणि अमरावती या सहा जिल्ह्यांमध्ये उभारण्यात येणाऱ्या शेतकरी भवनांना दिलेली प्रशासकीय मान्यता मागे घेण्यात आली आहे. राज्यातील ११६ कृषी

उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये शेतकऱ्यांना जेवण आणि मुक्कामाची सुविधा देणारी ही योजना होती. प्रत्येक भवनासाठी अंदाजे १.५२ कोटी रुपयांचा खर्च अपेक्षित होता. यातील ५०-७०% निधी सरकारकडून आणि उर्वरित स्थानिक बाजार समितीकडून दिला जाणार होता. कसे असणार होते शेतकरी भवन ? या योजनेनुसार प्रत्येक इमारतीत तळमजल्यावर बहुउद्देशीय हॉल आणि तीन दुकाने, तर पहिल्या मजल्यावर चार खोल्या आणि २० खाटांची सोय असणार होती. मॉडेलही तयार होते, परंतु बदललेल्या राजकीय समीकरणांमुळे संपूर्ण योजना आता कागदावरच राहण्याची शक्यता आहे. ही योजना रद्द करण्यात आल्यामुळे शेतकऱ्यांना होणाऱ्या संभाव्य गैरसोयींबरोबरच राज्यातील राजकीय मतभेदेदेखील आता समोर आले आहेत.